

Byggekonferencen 2016 – iPad input

Interaktiv paneldebat om samarbejdet i branchen

Spørgsmål 1: Hvad er de tre største barrierer for effektivt samarbejde på tværs af værdikæden?

(Spørgsmål 2: "Hvordan kan man nedbryde disse, så byggeriet bliver mere effektivt?" blev besvaret som kommentarer til spørgsmål 1)

1. Ensidigt fokus på pris - Bord 16

Kommentarer:

- A. Udbud med fokus på kvalitet, vision og formål. - Bord 16
- B. Brug udbud med forhandling - Bord 1
- C. Træf et valg om at have andre succeskriterier - Bord 17

2. Nye.samarbejdsparter for hvert nyt projekt, - Bord 12

Kommentarer:

- A. fælles platform for samarbejde, evt. Digitalt - Bord 2
- B. Opsaml viden efter projekter og gør dem tilgængelige for alle - Bord 2
- C. Rammeaftaler over længere tid er gode - Bord 14
- D. Rådgiver kunne gå igen på flere projekter og dermed være vidensbærer. - Bord 17

3. At anerkende, at parterne grundlæggende har forskellige interesser. - Bord 7

4. Definere fælles mål på det enkelte byggeprojekt - Bord 6

5. Historik omkring kultur af skarpe faggrænser og manglende vilje til at dele viden, "angsten for at dele viden" – Bord 13

Kommentarer:

A. OPP, udbud med forhandling og delt risiko. - Bord 16

6. Manglende optimering af leverancer til byggeriet. - Bord 16

Kommentarer:

A. Danske byggecentre bør inddrages tidligere i byggeprocessen. - Bord 2

B. Anerkend at logistik tilfører værdi, men også koster penge. - Bord 2

C. Samarbejde i alle led, så tidligt som muligt. Teknologi til planlægning og styring.
- Bord 16

7. 1. Manglende fælles/åben digital standard; 2. Manglende tillid/0-fejlskultur; 3.
Forskellige hold hver gang - Bord 1

8. 1. Forskelligt fokus i byggeprocessen, 2. Fordomme og manglende kendskab til hinanden (faggrupper) og 3. Traditioner og gamle vaner er en hæmsko -
Bord 12

9. Ej fælles billede af opgaven, manglende kommunikation i hele værdikæden, suboptimering, - Bord 10

10. Manglende tillid og nulfejlskultur - manglende fælles åbne standarder - forskellige teams hver gang - Bord 1

11. Mangel på klare spilleregler - Bord 6

12. Manglende incitament til at vælge de rigtige løsninger - arbejde mere med bod/bonus - Bord 7

13. transaktionsomkostninger tager værdifuld tid fra samarbejde og kr. fra kvalitet -
Bord 16

Kommentarer:

A. Forkerte Incitamenter leder parterne til at bruge tiden forkert. - Bord 5

- B. Brug af ny udbudslov - Bord 16
- C. Skabe incitamentsstrukturer og processer, hvor der er sammenhæng mellem hvor parterne skaber værdi, hvordan de bruger deres ressourcer og hvordan de honoreres. - Bord 5

14. Kommunikation mellem parter - Bord 17

Kommentarer:

- A. Styrket formelt samarbejde blandt mindre håndværksvirksomheder - fx konsortiedannelse - Bord 8

15. Ansvarsforflygtigelse , hvem skal tage ansvar for effektivt samarbejde og hvem får "aben". Mere tillid, - Bord 13

Kommentarer:

- A. Løsning: digitale værktøjer understøtter øget samarbejde + bedre kommunikation + klar ansvarsfordeling – Bord 8

16. Manglede tillid mellem de enkelte led - Bord 12

Kommentarer:

- A. Øge transparensen i tildelings- og evalueringsmodeller samt i økonomi og samarbejde - Bord 7
- B. Skabe bedre og mere samarbejdsorienteret kultur, opbygge tillid mellem aktørerne - Bord 9
- C. Hvorfor? Pga massive dokumentationskrav og tendens til at suboptimere og dække sig selv af. - Bord 12

17. Mistillid, manglende dialog, modstridende incitamenter, dårlig styring hos de enkelte aktører - Bord 6

18. 1. Forskellige typer af virksomheder med forskelligt udgangspunkt og forskellige kompetencer

2. Nye aktører og samarbejder hver gang

3. Dårlige processer omkring udbud. - Bord 2

19. Tidsplaner , manglende samarbejde på tværs af fag, planlæg med arbejdsmiljø for øje - Bord 11

Kommentarer:

- A. Lave bedre tidsplaner med respekt for de forskellige fag - (faglig stolthed) - alle parter skal involveres I projektet, for eksempel med tavlemøder på pladsen. Sprogbarrieren . Vægte arbejdsmiljø højere - Bord 11
- B. Fokus på reel tidsforbrug under planlægning af bygge opgaver, og anderkendelse af at forskellige sprog og bygge kulturer også er en faktor. - Bord 7

20. Transparens, silo-tankegang og tillid, incitamentsstruktur - Bord 9

21. Silotankegang/Faggrænser - for lav investering i F&U (innovation og forretningsudvikling) - Bord 9

22. 1) Mangel på digitalisering, - styrk uddannelse i det felt

2) dårlig kommunikation i værdikæden

3) kortsigtet pridfokus - alle skal kunne se sig selv i den samme business case - Bord 8

Kommentarer:

- A. Kan i uddybe det med digitalisering? - Bord 2
- B. Digitalisering på fælles - Bord 1

23. Pressede tidsplaner,for lidt samarbejde og dialog,bedre kommunikation - Bord 11

Kommentarer:

- A. Tidlig inddragelse af udførende erfaringer OG husk at rådgiveren skal føre tilsyn under udførelsen - Bord 1

24. Interessekonflikt. - Bord 17

Kommentarer:

- A. Der er jo indbygget den problemstilling at Arkitekten har idéer der kommer på tværs af Ingeniørernes ofte konstruktionsforslag som ikke er på linie med

arkitektens ønsker. Årsag kan naturligvis være at ønskers opfyldelse er for dyr/besværligt/ikke let bygbart. - Bord 1

25. Udbuddet indbyder ikke til samarbejde - laveste pris gør at man sjældent har samme samarbejdspartnere. Mange interesser og parterne lærer ikke hinanden at kende og de mange interessenter har ikke samme mål. Alle søger at dække sig og det samme regelsæt gradbøjes fra sag til sag. - Bord 8

Kommentarer:

A. Off. Bygherre har siden 1992 skulle anlægge med bæredygtige hensyn; - det ved at være på tide - Bord 6

26. 1) Manglende kommunikation og forventningsafstemning

2) individuel profitmaksimering

3) Meget detaljerede kontrakter sikrer en klar ydelsesfordeling men kan samtidigt være hæmmende for et tillidsfuldt

samarbejde - Bord 14

Kommentarer:

1. ! - Bord 14

2. 1) Standardiserede processer for samarbejde. - Bord 14

3. 2) Fælles økonomiske incitamentter - Bord 14

27. Digitalisering kan afhjælpe sprogbarriere og skabe mere glidende proces. - Bord 13

Kommentarer:

A. fx droner - Bord 13

28. Der er langt fra byggemøderne til håndværkerne på pladsen - Bord 7

Kommentarer:

A. Flere krav i projekt om samarbejdsformer f.eks. Lean Construction - Bord 1

B. Manglen ligger også i at ledelsen på pladsen ikke har viden til at kunne tage en beslutning. - Bord 17

C. Bedre planlægning tidligt i processen ved at inddrage alle parter - Bord 10

D. Samarbejdsprojekter som Byg til Vækst Lean på Fyn kan man blive inspireret af - her involveres alle fra håndværker til - bygherre i processen - Bord 10

29. Manglende viden hos beslutningstagere om kompleksiteten i byggeriet - Bord 5

Kommentarer:

A. Bedre brug af forprojekter -bedre beslutningsgrundlag - Bord 1

B. At købe et byggeri er i realiteten at købe en proces, ikke et produkt, hvis bygherre tror hun køber et produkt er organisationen og rammerne ikke egnede til at sikre den endelige succes. Bord 8 - Bord 8

30. Ingen fælles risici afdækning - Bord 12

31. Ansvarsfordeling mellem aktører. 2: sammenhæng mellem økonomi og ønsker. 3: logistik er "gratis" derfor billigst mulige løsning - Bord 2

32. Samarbejdskultur og tillid mellem byggeriets parter kan blive bedre.

Alvorlige konflikter mangler en mere smidig løsningsmodel (voldgiftretten er langsom), kontrakter er opbygget konfliktorienteret og ikke løsningsorienteret. - Bord 18

Kommentarer:

A. Skab en mere Transparent kultur, f.eks. ved en fælles software platform.

B. Et mere smidigt AB system, hurtigere ændringsproces og mere markedsrelevant
Bord 18

C. Kan vi finde en ny og bedre struktur for partnering (version 2.0) - Bord 18

33. Projekteringsfasen for dårlig, manglende planlægning på tværs hvor flere inddrages, man er hele tiden bagud i tidsplanen - Bord 10

Kommentarer:

1. Sikre bedre planlægning i udbudsfasen - kører projekter som Byg til Vækst Lean - Bord 10

34. Byggesagsbehandling, livrem og seler, der alligevel ikke anvendes - Bord 16

35. Ansvar for resultatet bliver for tit flyttet til de efterfølgende led - Bord 6

36. Byggeriets værdi i samfundet over tid - Bord 5

37. Effektivitet og rationalitet ved gentagne processer og erfaringsopsamling - Bord 13

Kommentarer:

A. Byggestyring - Bord 13

38. Fastlåst opfattelse af værdikæden. Nulfejlskultur i det offentlige, der burde tage læring fra det private. - Bord 3

39. 1) At anlæg og drift er adskilt (medfører silotænkning videre proces), 2) udbudsregler understøtter ikke kompleksiteten i en byggeproces 3) fokus på produkt fremfor proces - Bord 5

Kommentarer:

A. Totaløkonomi og fokus på at den part der opnår besparelsen på drift, vedligehold og istandsættelse også er den der betaler for evt. Meromkostning ved anlæg - Bord 6

B. Totalomkostning over hele levetiden for projektet - Bord 12

40. Manglende at afklare fagsprog mellem bygherre og rådgiver. - Bord 16

Kommentarer:

A. - Bord 17

41. Kommunikation på tværs af værdikæden - Bord 13

Kommentarer:

A. Tidlig dialog med pot. Udførende og materialeleverandører - Bord 6

B. Gennemgående projektansvarlig fra start til slut inkl. overdragelse/commissioning - Bord 1

C. 1. Afklaring af roller. 2. Fælles incitamentsstruktur på tværs af værdikæden - Bord 9

42. Manglende forståelse for de øvrige parter arbejde og forhold - savner plads til dialog og forventningsafstemning - Bord 5

Kommentarer:

- A. - Bord 9
- B. - Bord 17
- C. - Bord 12
- D. Alle indvolveres - Bord 10
- E. Afsætte tid til at overdrage og overlevere projektet mellem faser og processer - Bord 5
- F. Sørge for at uddannelserne i byggeriet tænker tværfagligt og lærer respekt for hinandens faglighed (eksempelvis som i VIA sommerskole) - Bord 5
- G. OPP er en vej, prioriter projektforbereelse, tal om succeser og lær af dem - Bord 11
- H. Incitament til dialog. Hvordan bliver dialogens værdi synliggjort - Bord 5
- I. 1. Afklaring af roller. 2. Fælles incitamentsstruktur på tværs af værdikæden - Bord 9

43. Nr.37: stor spiller inddrager mindre underleverandører som krav for opnå gennemgående projektteams og ordentlig byggestyring - Bord 13

44. Nr 27 f.eks droner - Bord 13

Spørgsmål 3: Hvilke samarbejdsformer fungerer rigtig godt inden for byggeriet?

- 1. Tidlig inddragelse af alle parter - Bord 9
- 2. Netværk om bæredygtigt byggeri gennem 15 år
- 3. på Fyn (MiljøForum Fyn) - Bord 6
- 4. Det afhænger af projektet og situationen. - Bord 5
- 5. Processer og værktøjer der understøtter arbejder på tværs af værdikæden - Bord 14

6. Alle former kan fungere godt - det handler om mennesker... Og så at vælge den rigtige form til det specifikke projekt - Bord 1
7. Dem, hvor der er fokus på Respekt for hinandens kompetencer - Bord 5
8. Afhænger af projektet, dog således at samarbejdsformen ikke frakobler SMV dsv ikke udelukke nogen på forhånd. - Bord 13
9. Park 2020, Schiphol lufthavn, nye typer udbud med fokus på værdier og kvalitet. Nye samarbejdsformer. Kontakt Olav Blauuw - Bord 16
10. Dem, der er tilpasset forholdene i det konkrete projekt. - Bord 5
11. Kopi af samarbejde i et F1 team - Bord 9
12. 1. Modeller hvor kompetencer bringes tidligt i spil - Bord 3
13. Person-båret relationer, der også kan sikre viden-overdragelse til nye projekter - Bord 6
14. Bygherrer der laver fleksible udbud med fokus på samarbejdsrelationer og proces frem for pris - Bord 14
15. Dem, der understøtter et fælles mål og skaber en fælles vej for parterne i projektet - Bord 5
16. Samarbejder hvor der er tæt dialog med BH og hvor de udførende parter 'har blandet' blod og er sammen fra projektets start - i dag unavngiven samarbejdsform! - Bord 8
17. At skabe et vellykket team ved at sætte folk sammen. Det er både i skabelsesprocessen og i udførelsesprocessen. Fx ved at sætte alle faggrupper på byggepladsen sammen i frokoststuen. - Bord 12
18. Opp projekter - Bord 14
19. Godt forberedte projekter, opp - Bord 11

20. Der hvor man anvender bl.a Lean Construction / se også Byg til Vækst Lean på Fyn hvor også uddannelsesinstitutioner i hele kompetencestigen inddrages - og se på små byggerpladsen hvor alle snakker sammen på tværs af fag På projekter, hvor projekteringsmaterialet er godt og grundigt gennemarbejdet fra starten. - Bord 10
21. Enighed for fælles mål - Bord 9
22. Markedsdialoger mellem bygherre, rådg. ,entreprenører og materialelevaandører - Bord 6
23. Dem, hvor parterne har valgt hinanden og ikke er blevet tvunget sammen gennem konkurrence - Bord 5
24. Afhænger fuldstændig af den konkrete opgave. Fælles træk er dog at forventninger er afklaret, at tid - pris og ambitionsniveau hænger sammen, at aftaler er tydelige og skaber mening for parterne, samt at rollerne er velafstemte og parterne har besat projektet med kompetente medarbejdere. Sluttelig at alle spillere har hånden på kogepladen, så der er noget på spil... - Bord 7
25. Der er ikke et enkelt svar, det handler mest om personlige kompetencer og relationer, men det fordrer at alle er enige om målet og hvilke processer der skal i spil - og der hvor holdet bag projektet har dette fælles fokus så lykkes det - og heldigvis er det mere reglen end undtagelsen. Der kommer an på projektet og hvor risici skal lægge. - Bord 1
26. Opp, rammeaftaler - Bord 6
27. Samarbejdsformen skal tilpasses det enkelte projekt i forhold til projektet tekniske og organisatoriske kompleksitet - Bord 3
28. Den gode gamle model. Bygherre - Rådgiver- fagentreprise. - Bord 17
29. Samarbejdsformer med et fælles mål baseret på tillid - Bord 12

30. Digitalisering af proces og fokus på de rette kompetencer - Bord 18

Interaktiv debat 2

Spørgsmål 1: Hvilke kompetencer er der brug for i fremtidens byggebranche?

1. Samarbejdsevner - Bord 2
2. DIgitale - Bord 5
3. It kompetence - Bord 13
4. Digitale kompetence - Bord 3
5. Digitale kompetencer i alle led - Bord 1
6. Arbejde tværfagligt, samarbejdskompetencer, processer, ledelse - Bord 5
7. Lysten til at inddrage andres perspektiv i byggeprocessen. - Bord 12
8. Tværgående faglige kompetencer nedbryder siloer og forståelse for andres fag - Bord 13
9. Holistisk tilgang til problemstillinger - Bord 2
10. Tværfaglige kompetencer og serviceforståelse - Bord 3
11. Samarbejdsevner ift tværfagligt arbejde mellem byggefolk og it folk, robotfolk mm - Bord 16
12. Holdånd i byggeriet. - Bord 12
13. Kommunikaton - Bord 13
14. Decifring af Big data - Bord 2
15. Håndværkere, ingeniører og andre tekniske færdigheder - Bord 16

16. Opkvalificering af nuværende håndværkere, i forhold til nye produkter og bygge metoder. - Bord 7
17. Løsningsorienteret - Bord 13
18. At kunne tænke og udnytte de digitale muligheder/værktøjer - Bord 9
19. Forståelse for og kunne gøre brug af Big data - Bord 5
20. Høj faglighed og fleksibilitet - Bord 3
21. Overblik og styring, procesledelse, helhedsledelse/projektering. Dialog/kommunikation. Eksekverings- minded. – Bord 6
22. Samarbejde - bygningsprofessionelle med en bred faglighed der kan overskue alle processerne, og specielt når alt er digitaliseret. Dette skal ske samtidig med at vi har dygtige specialister. - Bord 1
23. Sprogkompetencer, ifht. at arbejde i internationale teams - Bord 1
24. Digitale kundskaber. Fremmedsprog. Matematik. Specialisering -> større krav til mobilitet - Bord 14
25. Samarbejde, faglig indsigt, personlige kompetencer - kommunikation, integritet, interesse for den teknologiske udvikling etc. - Bord 7
26. Folk med forstand på cirkulær ressourceøkonomi ift at skabe værdi af affald og minimere affald - Bord 16
27. Dybere specialviden kombi med samarbejde - Bord 2
28. Praktisk baserede videregående uddannelser - Bord 3
29. Helhedstænkning og faglig stolthed - Bord 7
30. IT kompetencer bredt i hele værdikæden - Bord 2
31. Forskning, udvikling og innovation - Bord 16

32. Projektledelse / projektdeltagelse - Bord 2
33. Iværkætterånd og markedsføring af branchen - Bord 7
34. Større brug af apps med serviceinfo - Bord 13
35. Bedre indsigt i de andre faggrupperes særlige kompetencer. - Bord 12
36. Høj faglighed, ledelses og forretningstalenter, forståelse for kunden - Bord 11
37. Omsætte det som foregår i hovedet til hænderne - fra ide til produkt - samarbejds, relations- og kommunikationskompetencer og en holistik tilgang - stærke faglige kvalifikationer og kompetencer - herunder digitale – teknologikompetencer - Bord 10
38. Specialisering. Kommunikation. Samarbejde. Indsamling og Konvertering af data - Bord 9
39. Bygherrerrådgiver skal være dygtig til at samle rådgiverne om et skabe et bygbart og gennemtænkt funktionsdygtigt byggeri, klar fra dag 'et. - Bord 6
40. Bedre samarbejde mellem byggeranchen og undervisningssektoren - Bord 7
41. Engelsk, kommunikation, samarbejde/omstillingsparathed. - Bord 6
42. Testmiljøer/laboratorier til at dokumentere nye løsninger - Bord 16
43. Digitale kompetencer, forretningsforståelse/ledelse- kunne se business casen samt have overblik over hele projektet, øget forståelse for genanvendelse og cirkulær økonomi, værdiskabelse via data om driften - Bord 8
44. Digitale kompetancer. Processtyring kompetancer. Samarbejde på tværs i åbne digitale fælles systemer. Håndtere data. Kommunikere om teknisk kompleksitet til drift, oversætte til 'forståeligt' sprog - Bord 8
45. Der skal uddannes byggefolk med særlige IT kompetencer for at løse sektorens styrings behov - Bord 1

Spørgsmål 2: Hvordan kan vi i byggebranchen bevæge os i retning af at levere et "produkt" i stedet for en proces?

1. Nye forretningsmodeller handler mere om at sælge service end produkter - Bord 5
2. Totaløkonomi så produktet er optimeret i hele levetiden - Bord 16
3. Bedre forståelse for kundens behov og mindre fokus på processen. Kunden er kun interesseret i produktet. - Bord 3
4. Det færdige byggeri er et produkt, men det er ved at fokusere på en optimal proces, med projektet i centrum, at vi leverer mest effektivt - Bord 1
5. Hvem siger at vi skal det? Det er forskellige mennesker vi bygger til - ikke kopier... Det kræver bl.a. brugerinddragelse. Man skal behandle alle lige! - Bord 7
6. Det starter med kunderne. - Bord 2
7. Vi skal levere en proces i stedet for et produkt, men vi kan jo ikke adskille de to dele fra hinanden. Uden en styret proces altså en god proces så bliver der ikke noget produkt. - Bord 1
8. Repetition af byggerier - Bord 2
9. Nedsætte et hold på tværs af fagrænses, der arbejder mod fælles mål - Bord 9
10. Mere samarbejde i hele værdikæden fra start til slut - Bord 16
11. Ved at have fokus på bygningen og dens funktioner (eks en bygning med godt indeklima fremfor processen energirenovering) og sælge dem og ikke hvad der skal til for at komme derhen. - Bord 2
12. OPP kan være en mulighed. Vi skal ikke kun se på produktet, dialogen er en forudsætning for et fornuftigt byggeri, hvor der også er taget højde for drift

og vedligehold;- gerne med erfaringer fra bygherrens andre byggerier. - Bord 6

13. Bestil et produkt - Bord 6
14. Bygherre er selv med til at definere kravene til processen, som skal lede hen til det slutlige produkt. - Bord 10
15. Processen er vigtig for at af få det rigtige progukt. - Bord 12
16. Dialogbaset proces hvor leverandør skal visualisere hvad der leveres til hvilken pris. Bygherre skal være proffessionel og vide hvad man vil have og hvad man får for aftalt pris - Bord 8
17. Optimere proces og produkt for at kunne standardisere forskellige typer byggeri for at kunne forbedre produktivitet - Bord 5
18. Et godt produkt er også at der er en løbende forventningsafstemning - altså at brugeren af produktet er tilegnet dem, for ellers ser de det ikke som vedkommende - så kan rådgivere og håndværkere godt føle at det var en godt produkt i en fin proces, men slut på dagen er det ikke en fælles oplevelse! - Bord 1

Spørgsmål 3: Hvordan kan vi tiltrække investeringer – er vi nok til stede på de udenlandske markeder?

1. Mere attraktivt investeringsland - Bord 2
2. De rådgivende ingeniørvirksomheder er allerede i dag større i udlandet end i DK... - Bord 1
3. Høj bæredygtighedsprofil - Bord 6
4. Bygge og vedligeholde så bygninger og infrastruktur er en god forretning - Bord 16

5. Synliggøre danske kompetencer indenfor bæredygtighed, velfærdsbyggeri...
Trækker innovative virksomheder til DK - Bord 5
6. Pengene er tilstede bl.a. I de danske pensionskasser. Deponerings og konvergenskrav lægger en dæmper på investeringsmuligheden. - Bord 3
7. Blive ved med at være i front på det energiteknologiske område, gøre Danmark attraktivt - Bord 1
8. Sikre rammevilkår herunder planlægning, infrastruktur, der kan skabe gode afkastvilkår for investor - Bord 6
9. Tilgængelig arbejdskraft og god infrastruktur - Bord 1
10. Nej vi er ikke nok til stede i udlandet mht udeførende fag pga kultur administraton, - Bord 13
11. Bedre investeringer i startups. - Bord 5
12. God infrastruktur, stabilt marked og samfund, bevar flexicuritymodellen - Bord 1
13. Stabile forudsigelige rammevilkår, god infrastruktur, højt kompetanceniveau - Bord 11
14. Byggebranchen er risikobetonet så man afholder sig fra udlandet - Bord 13
15. Ved at have de bedste kompetencer og rammer - Bord 10
16. Branchen er ikke kendt for et højt investeringsniveau - en mulighed kunne være at skabe mere incitament til investeringer i digital udvikling eks. gennem differentieret fradrag dvs. Højere fradrag for digitale investeringer – Bord 8
17. Stort marked for export af danske løsninger og teknologi. Mange udenlandske aktører tilstede i dk giver også
18. Vidensdeling - Bord 3

19. Megaubud - Bord 13
20. Kvalitet efterspørgelse fra det offentlige på hjemmemarkedet kan fremme afsætningen i udlandet - Bord 6
21. Bedre international synliggørelse af danske byggekompetencer - Bord 5
22. Undgå nationale særkrav, sikre højt uddannelsesniveau - Bord 8
23. Byggepipeline.dk - Bord 5
24. Nye forretningsmodeller - leasing, byggeri til tiden, rbnb - Bord 9

Spørgsmål 4: Hvad skal være vores styrkepositioner i fremtiden?

1. Tærvfaglige uddannelser - Bord 2
2. Digitalisering - Bord 1
3. Bæredygtighed - Bord 1
4. Investeringsvenlig klima - Bord 2
5. At indfri kundens forventninger - Bord 3
6. Favne energirigtige og bæredygtige løsninger mv - Bord 13
7. Producere effektivt - Bord 3
8. Kvalitet og udvikling af den intelligente bygning - Bord 1
9. Cirkulær ressourceøkonomi, hvor vi laver forretning på at minimere og genanvende affald til nye højværdi produkter - Bord 16
10. Høj faglighed og høj kvalitet - Bord 13
11. Ret produkt til ret tid og ret pris - Bord 3

12. Innovative Energirenoveringsmetoder - Bord 1
13. Evnen til optage og anvende nye teknologier - Bord 3
14. En stærk digital platform som kan samle fagene og nedbryde de traditionelle grænsefladeproblematikker - Bord 8
15. 1. Kvalitet, 2. Energieffektivitet, 3. Bæredygtighed, 4. Projektledelse/Projektstyring, 5. Totaløkonomi - Bord 1
16. Respekt for at sikre et godt arbejdsmiljø - Bord 1
17. Statsligt og anden offentligt byggeri skal gå foran i ressource , energi, og bæredygtigt byggeri og dermed skabe grobund for byggebranchens udvikling inkl nye løsninger, materialer, der kan konkurrer i uden landske projekter - Bord 6
18. Evnen til at samarbejde effektivt - Bord 3
19. Bæredygtige bygninger med lavt energiforbrug, og godt indeklima, som skaber god livskvalitet, læring og produktivitet. - Bord 16
20. Højt uddannelsesniveau - Bord 1
21. Velocity - kunne omsætte fx big data til brugbare løsninger - Bord 13
22. En udbudsproces der har dialog som et af de bærende omdrejningspunkter - Bord 8
23. Evnen til at tiltrække kvalificeret arbejdskraft - Bord 3
24. Indsamling og Anvendelse af data - Bord 2
25. Hvordan bliver bygningen brugt fremfor hvordan den ser ud. - Bord 2
26. Arkitektur, innovation, bæredygtighed, højt kompetenceniveau i alle fag, beslutningskraft, tværfaglige kompetencer,

27. digitalisering, - Bord 5
28. Sælge drømme og ikke bygninger - Bord 2
29. Et stærkt datagrundlag som foreligger ved byggeriets afslutning og danner grundland for drift og vedligehold - Bord 8
30. Kvalitetsbyggeri - Bord 2
31. Bygninger med moderne teknologi, kompetencer til at bringe ny teknologi i anvendelse - Bord 11
32. Kvalitetsbyggeri - ikke nødvendigvis billigst - Bord 2
33. Anlæg af broer og tunneller - Bord 16
34. 6. Digitalt byggeri, 7. Vi har alle kompetencer, 8. Omstillingsparate - nye samarbejdsformer, nye materialer, ny teknologi, nye krav - og vi leverer i høj kvalitet - Bord 1
35. Implementering af forretnings- og samarbejdsmodeller - Bord 9
36. Kunne foreslå kunden bedre løsninger - Bord 13
37. Flexibilitet. Standardisering - Bord 6
38. Technology adaptors (forandringsparathed, bæredygtighed, ...) - Bord 9
39. En innovativ branche - tænke ud af boksen i alle led - Være modig at kombinere nye fag - ideer fra andre brancher - nye samarbejdsformer. Højt kvalificeret arbejdskraft og Løbende Opkvalificering - Bord 10
40. Evnen til at udvikle nye services fx baseret på big data - Bord 3
41. Samarbejde - Bord 13
42. At vi kender de fremtidige udfordringer på baggrund af vidensdeling mellem alle parter. Vi skal være rettidige på markedet med nye materialer og processer

og se den danske byggebranche som et hele, der kan vinde på de udenlandske markeder - Bord 6

- 43. Kvalitetsbyggeri, hvor der er tænkt over indlevelse, fællesskab og livskvalitet.
- Bord 12
- 44. DK skal blive verdens digitale guldfirer - Bord 14

Spørgsmål 5 - Tre bud: Hvordan kan vi realisere vores mål om øget produktivitet gennem samarbejde i fremtiden? Diskuter i jeres gruppe og send tre bud:

1 - Første bud:

1. En for fagene samlende åben digital platform og en dialogbaseret udbudsproces. Slutteligt et stærkt datagrundlag for drift og vedligehold
2. Koncept
3. Øget industrialisering
4. Digitale platforme til vidensdeling
5. Projektforberedelse med entreprenørerne inden byggestart
6. Inddrage relevant kompetencer tidligere end vi oplever idag
7. Visuel kommunikation, der ertsatter alt skriveriet.
8. Betragte byggeprocessen i een sammenhængende proces og ikke adskilt i arkitekt- eller ingeniørprojektering, fælles projektgruppen der rent faktisk sidder samme set (DR-Byen som eks.)
9. Detaljeret planlægning og bindes op på digitalisering
10. Erfaringsudveksling på neutral grund f.eks. i et regionalt netværk, hvor der også deles detailviden fra konkrete byggerier

11. Best practice/vidensbank

12. Styrk de tidlige faser: forprojekt, tidlig dialog med kommunale myndigheder, digitalprojektering i bund, med inddragelse af udførende erfaringer. Herefter udbud til entreprenører som kan håndtere den digitale model og som konkurrerer på lige vilkår - det giver en effektiv og produktiv proces. Højt kvalitet og skarp konkurrence.

13. Stille krav om brug af samarbejdsformer eks. Lean i udbudsmaterialet - som tillægsbestemmelse - som man skal leve op til

14. Mere fokus på effekt/funktion end på produkt/proces

15. Gøre op med vanetænkningen (afprøve partnerskaber m.v.)

16. Tidlig inddragelse

Andet bud:

1. Arbejde videre

2. Minimering af transaktionsomkostninger i alle led

3. go just do it - værktøjerne findes idag - kultur/adfærdsændring

4. Udbyde drift i en periode sammen med udførelsen

5. incitament der understøtter realisering af fælles mål gennem hele processen

6. Mere fokus på samarbejde på byggepladsen f.eks. Ved at bruge principperne fra Lean Construction, det giver også bedre arbejdsmiljø og færre ulykker

7. anden team struktur på tværs af faggrænser og kompetencer

8. Opbakning om den valgte bæredygtigheds-ordning DGNB, således at man tager udgangspunkt i den samme ordning /ramme, med evt. Egne tilføjelser,

9. istedet for at starte hver sag med en drøftelse af hvad bæredygtighed er og hvordan det håndteres.
10. udbud der ikke hæmmer samarbejde
11. Man skal arbejde på tværs af fagene - ej søjler
12. aftalesystem og konflikthåndtering, der understøtter fælles værdiskabelse
13. øge værdien for alle parter (fælles incitamenter m.v.)
14. kommunikation

Tredje bud:

1. Tro på
2. American football
3. At turde implementere nye forretnings- og samarbejdsmodeller
4. konkurrence på samarbejdsevner
5. øget anvendelse af digitale platforme til optimering af byggeriet inden byggestart.
6. åbne fælles standarder flere tværfaglige deltagere i processer og projektet
7. frigøre innovativ og kreativ energi allerede før planlægningsperioden for at udnytte erfa-opsamling fra alle led i værdikæden herunder svende digi-nørder
8. og analysefolk
9. Markedsdialoger
10. Teknologianvendelse feks fra samarbejde med it-, drone-, robotleverandører mfl
11. Mere fokus på at bygningsarbejderne blive involveret i planlægningen

12. Bedre styring af byggeriets processer

13. På kort sigt: Værdibyg.dk

14. Digitalisering